

Tauw

Voortoets Natura 2000, Westzaan plan Molenaer fase 2

28 september 2018

Verantwoording

Titel	Voortoets Natura 2000, Westzaan plan Molenaer fase 2
Opdrachtgever	Verhoeve Milieu & Water B.V.
Projectleider	Theo Wesseling
Auteur(s)	Adrie van Hooff
Tweede lezer	Jeroen Reimerink
Projectnummer	1265982
Aantal pagina's	12
Datum	28 september 2018
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 824
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel	4
1.2	Wetgeving	4
1.3	Kwaliteit	4
2	Situatie en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	5
3	Toetsing Natura 2000-gebied Polder Westzaan	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Methode toetsing	7
3.3	Effecten op habitattypen	7
3.2	Effecten op habitatrichtlijnsoorten	8
4	Conclusies	11
5	Literatuur	12

1 Inleiding

1.1 Doel

Verhoeve Milieu en Water is voornemens om in Westzaan woningen te bouwen. Het plangebied ligt nabij het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Natura 2000-gebieden zijn beschermd door de Wet Natuurbescherming onderdeel Gebiedsbescherming. Via een voortoets is onderzocht of negatieve effecten op het Natura 2000-gebied op voorhand zijn uit te sluiten. Als effecten op voorhand zijn uitgesloten dan is geen vergunning nodig in het kader van de Wet Natuurbescherming (onderdeel gebiedsbescherming). Wanneer effecten niet zijn uitgesloten, is een nader onderzoek noodzakelijk gevolgd door een vergunningprocedure.

De bescherming van soorten en houtopstanden is eveneens geregeld in de Wet Natuurbescherming. De toetsing aan soortenbescherming en houtopstanden is in een separaat rapport uitgevoerd. De onderdelen soortenbescherming en houtopstanden blijven in de voortoets verder buiten beschouwing.

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen “Wnb”) in werking. Het beschermingsregime van de Wnb gaat uit van het “nee, tenzij-principe”. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning.

1.3 Kwaliteit

Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

Verhoeve Milieu en Water is voornemens om 27 woningen te realiseren in Westzaan tussen de Overtoom en Zuideinde. Het betreft een braakliggend terrein in de woonkern van het buurtschap Zuideinde. Binnen dit plangebied worden 27 woningen gebouwd, voornamelijk tussenwoningen en enkele vrijstaande en twee-onder-één-kap woningen. Het is nog onbekend hoe lang de werkzaamheden duren en welke werkzaamheden precies benodigd zijn. In deze voortoets wordt uitgegaan dat de volgende werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd:

- Afgraven en egaliseren grond
- Heien
- bouwwerkzaamheden met daarbij behorend materieel
- Aan-en afvoer met vrachtwagens

In deze voortoets wordt ervan uitgegaan dat er geen bemalingen plaatsvinden die van invloed zijn op de waterhuishouding in het Natura 2000-gebied. De ligging van het plangebied staat in figuur 2.1 weergegeven.

Figuur 2.1 Ligging en luchtfoto van het plangebied

3 Toetsing Natura 2000-gebied Polder Westzaan

3.1 Inleiding

De gebiedenbescherming onder de Wet Natuurbescherming (hierna: Wnb) bevat bepalingen voor de bescherming van Natura 2000-gebieden. Voor Natura 2000-gebieden zijn in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor habitattypen en/of soorten. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren die de kwaliteit van deze habitattypen of habitats van soorten kunnen verslechteren (artikel 2.7). Dit geldt ook als sprake is van een mogelijke significante verstoring van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Natura 2000-gebied Polder Westzaan

Het plangebied ligt op ongeveer 300 meter afstand van het Natura 2000-gebied Polder Westzaan (zie figuur 3.1). Het Natura 2000-gebied is als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van kwalificerende habitattypen en habitatsoorten (Habitatrichtlijn). De gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van deze kwalificerende habitattypen en habitatsoorten zijn beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen in het aanwijzingsbesluit, (Ministerie van EZ, 2013). In de Polder Westzaan komen verschillende stadia voor van brakke verlanding zoals de jonge stadia met ruwe bies. Het is een van de belangrijkste veenweidegebieden voor brakke ruigten met echt lepelblad en echte heemst en brakke graslanden. Naast jonge verlandingsstadia zijn ook bloemrijke veenmosrietlanden, veenmosrijke trilvenen en moerasheiden goed ontwikkeld. Door de ligging zijn er kansen het brakke karakter te behouden en te versterken. Het gebied is een kerngebied voor de noordse woelmuis.

Figuur 2.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebied Polder Westzaan

3.2 Methode toetsing

In deze voortoets wordt bepaald of het optreden van negatieve effecten al dan niet met zekerheid kan worden uitgesloten (www.tauw.nl/natuurwetgeving). Het is belangrijk om te bepalen of sprake kan zijn van significant negatieve effecten. Hiermee wordt bedoeld dat de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk niet gehaald worden. Op basis van de bij Tauw aanwezige expertise en beschikbare literatuur wordt een uitspraak gedaan of het optreden van al dan niet significante effecten kan worden uitgesloten. Is er met zekerheid geen sprake van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied, dan is geen vergunning noodzakelijk.

Wanneer uit de voortoets blijkt dat effecten op de instandhoudingsdoelstellingen niet zijn uit te sluiten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk, eventueel gevolgd door een vergunningprocedure. Uit de passende beoordeling dient te blijken welke instandhoudingsdoelstellingen in welke mate worden geschaad.

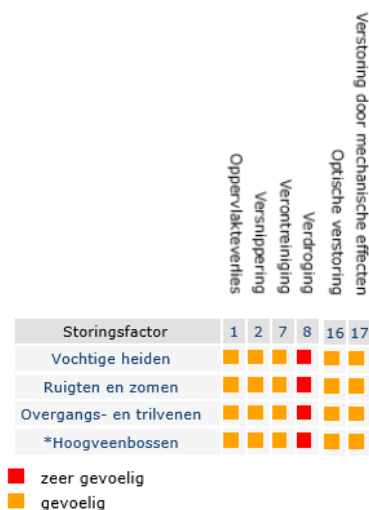
3.3 Effecten op habitattypen

In het Natura 2000-gebied Polder Westzaan zijn vier habitattypen aanwezig met een instandhoudingsdoelstelling (tabel 3.1).

Tabel 3.1 Habitattypen met een instandhoudingsdoelstelling in het Natura 2000-gebied Polder Westzaan

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H4010B - Vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	=
H6430B - Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	>
H7140B - Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	=	=
H91D0 - Hoogveenbossen	-	=	=

Uit de effectenindicator van het Ministerie van LNV blijkt dat de volgende effecten mogelijk zijn bij woningbouw:

Het plangebied bevindt zich buiten het Natura 2000-gebied. Er is daarom geen sprake van een fysieke aantasting of van versnippering van habitattypen. Het ligt binnen de woonkern van het buurtschap Zuideinde en is niet zichtbaar vanuit het Natura 2000-gebied. Zowel tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase is er daarom geen aantasting van het open landschap of andere vormen van optische verstoring. De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens strikte bouwvoorschriften waardoor verontreiniging wordt voorkomen. Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. Gelet op de ligging en het karakter van de ontwikkeling zijn dit soort mechanische effecten op voorhand uitgesloten.

Alle habitattypen in Polder Westzaan zijn afhankelijk van de eigenschappen van het (grond)water en van de bodem. Water en bodem zijn in dit gebied nauw met elkaar verweven en beïnvloeden elkaar. De afbraak van de bodem wordt o.a. door het grondwater beïnvloed wat weer kan zorgen voor meer slib in de sloten. Bijzonder in dit gebied is de aanwezigheid van plantensoorten van brak water. Indien de ontwikkeling leidt tot een verandering in de bodem- of waterkwaliteit binnen het Natura 2000-gebied, is er sprake van een mogelijk effect op de habitattypen.

De ontwikkeling heeft geen effect op het waterpeil van het (grond)water in het Natura 2000-gebied. Evenmin is er sprake van een effect op de waterkwaliteit. De werkzaamheden vinden op land plaats en zorgen niet voor een verandering in de chemische en/of biotische samenstelling van het water binnen Natura 2000. Dit geldt voor zowel de aanlegfase als voor de gebruiksfase. Vanwege de ligging heeft de ontwikkeling evenmin een effect op de bodem binnen het Natura 2000-gebied. Mogelijke uitzondering hierop is een effect door stikstofdepositie (wat leidt tot verzuring en/of vermisting van bodem). Effecten door stikstof zijn in een separaat rapport onderzocht en blijven in deze voortoets buiten beschouwing.

Conclusie habitattypen: met uitzondering van stikstof zijn negatieve effecten op habitattypen op voorhand uitgesloten.

3.2 Effecten op habitatrictlijnsoorten

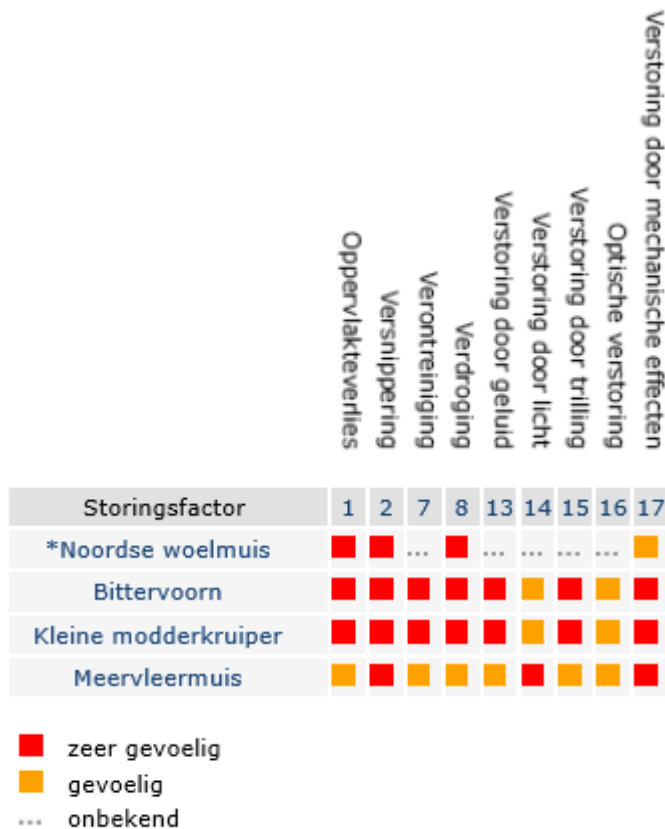
Binnen het Natura 2000-gebied Polder Westzaan zijn habitatrictlijnsoorten aangewezen met een instandhoudingsdoelstelling (tabel 3.2). Voor bittervoorn en kleine modderkruiper geldt dat enige achteruitgang in omvang in leefgebied is toegestaan ten gunste van (beoogde) verbraking van het gebied.

Tabel 3.2 Habitatsorten met een instandhoudingsdoelstelling in het Natura 2000-gebied Polder Westzaan

Habitatsorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling van omvang leefgebied	Doelstelling van kwaliteit leefgebied	Doelstelling van populatie
H1134 - Bittervoorn	--	= (<)	=	=
H1149 - Kleine modderkruiper	+	= (<)	=	=
H1318 - Meervleermuis	-	=	=	=
H1340 - Noordse woelmuis	--	=	=	=

Uit de effectenindicator van het Ministerie van LNV blijkt dat de volgende effecten mogelijk zijn bij woningbouw:

Bittervoorn en kleine modderkruiper

Deze vissoorten worden verspreid in het Natura 2000-gebied aangetroffen. Het leefgebied bestaat uit sloten en brede watergangen met een rijke onderwatervegetatie. Het plangebied ligt op 300 meter afstand van het Natura 2000-gebied en tast geen enkel open water aan. Oppervlakteverlies of versnippering is daarom op voorhand uitgesloten. Gelet op de ligging is evenmin sprake van verstoring door licht, mechanische effecten of optische verstoring. Door de ligging binnen de woonkern van het buurtschap Zuideinde is het plangebied namelijk niet zichtbaar vanuit het Natura 2000-gebied. Er zijn geen invloeden door licht etc. in het water binnen Natura 2000. Zoals in de vorige paragraaf staat onderbouwd vindt er ook geen verontreiniging plaats en is er geen invloed op de waterkwaliteit binnen het Natura 2000-gebied.

Mogelijke effecten beperken zich tot verstoring door geluid en trillingen als tijdens de aanleg heiwerkzaamheden worden uitgevoerd. Heiwerkzaamheden in open water kunnen tot binnen een kilometer afstand voor schadelijke (waaronder dodelijke) effecten op vissen zorgen. De werkzaamheden in Westzaan worden echter op land uitgevoerd. De trillingen kunnen via het land worden doorgezet naar het water. Hierbij gaat veel energie verloren waardoor de invloedzone veel kleiner zal zijn dan in open water.

Het leefgebied van de kleine modderkruiper en bittervoorn in het Natura 2000-gebied bestaat uit watergangen en sloten tussen stroken land. Dit leefgebied wordt door één brede watergang met het plangebied verbonden. Gelet op de tussenliggende barrières van land, is het onwaarschijnlijk dat het geluid en de trillingen tot in het leefgebied van deze soorten doordringt. Het zal met zekerheid niet tot dodelijke effecten leiden maar hoogstens een lokale en gematigde toename in geluid of trillingen veroorzaken. Gelet hierop en op de tijdelijkheid van de werkzaamheden is een significante verstoring met zekerheid uitgesloten. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen treden niet op.

Noordse woelmuis

Gelet op de afstand tot het Natura 2000-gebied, de ligging binnen de woonkern en het lokale karakter van de ontwikkeling zijn effecten op het leefgebied van de noordse woelmuis op voorhand uitgesloten. Binnen dit leefgebied zal de ontwikkeling niet leiden tot een toename van licht, geluid of andere verstoringfactoren. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen treden niet op.

Meervleermuis

De meervleermuis gebruikt het Natura 2000-gebied als foerageergebied. De watergangen richting het Natura 2000-gebied worden door de soort als vliegroute gebruikt. Het plangebied ligt aan een watergang die mogelijk als vliegroute wordt gebruikt. De soort is gevoelig voor licht. Overige effecten zijn door ligging en het lokale karakter van de ontwikkeling op voorhand uitgesloten. Het plangebied ligt in de woonkern van het buurtschap Zuideinde waardoor in de huidige situatie al een lichtinvloed aanwezig is. In een gebouw in dit buurtschap was, ondanks deze lichtinvloed, tot 2010 een kraamkolonie van de meervleermuis aanwezig. Gelet op het voorgaande en het lokale karakter van de ontwikkeling, wordt in de gebruiksfase geen effect door licht verwacht. Tijdens de werkzaamheden dient de watergang zo donker mogelijk te blijven tijdens de nachten in de periode van april tot oktober. Bijvoorbeeld door alleen bij daglicht te werken, geen gebruik van bouwlampen of andere sterke verlichting, of deze verlichting van de watergang af te richten. Indien deze maatregelen in acht worden genomen zijn negatieve effecten door verlichting uitgesloten.

Stikstofdepositie

De soorten zijn ongevoelig voor stikstofdepositie. Een ander onderzoek naar stikstofdepositie is wat betreft deze soorten niet noodzakelijk.

Conclusies habitatsorten:

- Voor de meervleermuis zijn effecten te voorkomen door tijdens de werkzaamheden de aangrenzende watergang (in de periode april-oktober) donker te houden.
- Gelet hierop zijn negatieve effecten op habitatsorten uitgesloten.

4 Conclusies

In opdracht van Verhoeve Milieu en Water heeft Tauw een voortoets uitgevoerd voor de woningbouw te Westzaan. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet leiden tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Polder Westzaan.

De voortoets heeft vastgesteld dat:

- Effecten door stikstofdepositie op habitattypen zijn niet uitgesloten en moeten nader onderzocht worden;
- Voor de meervleermuis zijn significante effecten te voorkomen door tijdens de werkzaamheden de aangrenzende watergang (in de periode april-oktober) donker te houden;
- Overige negatieve effecten op het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten.

5 Literatuur

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Ministerie van EZ, 2013. Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Programmadirectie Natura 2000 | PDN/2014-057 | 057 Veluwe

Provincie Noord-Holland, Natura 2000 beheerplan Polder Westzaan

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdierverseniging.nl